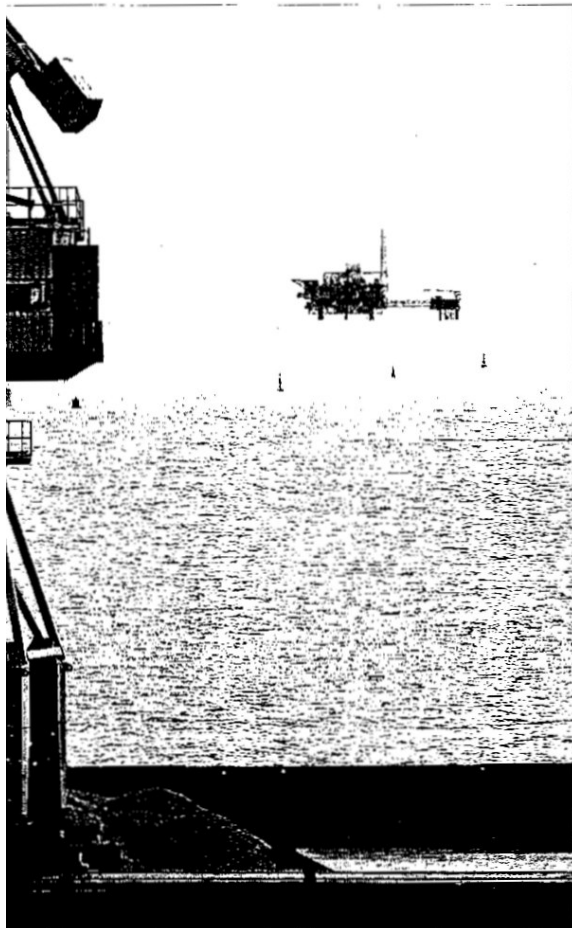

VICENÇ TURRA

La situació, extraordinària, ha posat a treballar en xarxa diversos centres europeus especialitzats en activitat sísmica a petició de l'empresa i del Ministeri d'Indústria. "Treballem amb la direcció de la xarxa sísmica nacional per detectar l'origen de l'activitat sísmica, amb tots els recursos necessaris", va explicar Recaredo del Potro, president d'Escal UGS.

Molts veïns de les localitats catalanes més properes a l'epicentre de l'últim sísmic, a Sant Carles de la Ràpita i Alcanar, es van despertar ahir per segona nit consecutiva de matinada amb els llits tremolant. Creix dia a dia la por i la desconfiança. Sorgeixen veus que no només demanen el cessament de les activitats fins que se

CRISI ANUNCIADA
La Plataforma en
Defensa de les Terres
del Sénia va alertar
dels riscos el 2007

EVOLUCIÓ DELS SISMES
Protecció Civil
demana a la població
ebrenca que es
mantingui informada

sàpiga l'origen dels sismes, sinó, com Ecologistes en Acció, la "paralització definitiva" del projecte Castor basant-se, a banda de l'argument de la seguretat de la població, en les "continues irregularitats en la tramitació i gestió del projecte". L'entitat ecologista va recordar que el 2008 ja va demanar al Govern central la paralització del magatzem després de presentar al legions a la declaració d'impacte ambiental.

La paralització definitiva d'un projecte de l'abast del Castor, amb una inversió de 1.300 milions d'euros, no entra en els plans del Ministeri d'Indústria. El magatzem aprofita una formació geològica natural al fons marí, un antic jaciment petrolífer explotat del 1973 al 1988, a més de 1.750 metres de profunditat. El dipòsit es troba en la tercera fase d'injecció del denominat gas matalàs, el que es mantindrà sempre de base al dipòsit per garantir la pressió del combustible. Encara no s'han injectat la totalitat dels 600 milions de metres cúbics de gas matalàs, ja que la tercera fase prevista per a aquest octubre ha quedat ajornada sine die.

Dipòsits sota terra, una via per garantir el subministrament

Hi ha més de 650 dipòsits de gas sota terra arreu del món; Espanya en té quatre en funcionament

OSCAR MUÑOZ
Barcelona

El dipòsit Castor –propietat d'Escal UGS, filial de la multinacional canadenca Eurogas i del grup ACS– davant les costes d'Alcanar i Vinaròs, que s'acaba d'estrenar, és un dels quatre magatzems de gas subterranis en funcionament a Espanya i l'únic submari que aprofita un vell jaciment de petroli. N'hi ha un altre sota el mar a Bermeo (Bizkaia), anomenat Gaviota i que utilitza una antiga explotació de gas. Es va obrir el 1993. Els altres dos són a terra. L'un, entre Jaca i Sabiñánigo (Osca), conegut com a Serrablo, que també va ser jaciment de gas abans que magatzem i es va posar en servei el 1991. I l'altre, el de Yela, a Brihuega (Guadalajara), en un aqüífer estrenat l'any 2012. Aquests tres dipòsits són d'Enagás, companyia participada per l'Estat a través de la Sepi.

Comparat amb altres països, Espanya té pocs dipòsits subterranis. Arreu del món n'hi ha més de 650 en servei i uns 200 en projecte. Els Estats Units és el que en té més, més de 400. El segueixen Alemanya, amb mig centenar, i Rússia, amb una vintena. La majoria dels magatzems (al voltant del 75%) són antics jaciments d'hidrocarburs (gas o petroli) esgotats: una mica menys del 15% es troben en aqüífers en els quals el gas desplaça l'aigua al voltant del 10% en cavitats salines, i

menys de l'1% en explotacions mineres abandonades.

Les característiques de cadascun d'aquests quatre tipus d'emmagatzemament són diferents, com també ho són els sistemes que es fan servir per construir-los i utilitzar-los. Entre les dificultats que presenten els que, com el de la plataforma Castor, aprofiten antics jaciments d'hidrocarburs és que cal fer moltes proves d'injecció i d'extracció per saber el comportament de la roca porosa que servirà d'emmagatzemament i també fa falta una gran quantitat de gas matalàs, necessari per mantenir una pressió adequada.

QUATRE MENES

Es guarda gas en vells jaciments, aqüífers, cavitats salines i mines

FLEXIBILITAT

Els magatzems permeten respondre a les oscil·lacions en el consum

da a la roca i que no s'aprofita.

La principal utilitat dels magatzems subterranis és tenir gas de reserva que garanteixi el subministrament en una zona determinada i aporti més flexibilitat quan hi hagi puntes de demanda (per exemple, durant les onades de fred, en les quals se'n dispara el consum); en casos de falta de proveïment per les vies habituals (gasoductes, vaixells...); o bé quan calgui aportar més gas a les centrals elèctriques de cicle combinat o compensar una caiguda en la producció en instal·lacions de generació col·lectives o fotovoltaïques.

descartar ahir al vespre aquest extrem.

Totes les hipòtesis estan sent investigades per l'Institut Nacional Geogràfic, competència del Ministeri de Foment. Mariano Marzo, catedràtic del Departament d'Estratigrafia, Paleontologia i Ciències Marines de la UB, no descarta que una vegada avaluada la situació s'hagi d'optar per tancar el magatzem de manera definitiva. "Hauran de decidir amb l'informe a la mà si es pot continuar o si s'han equivocat els que van dissenyar el projecte Castor", va explicar Marzo al programa Versió RACI.

"No és raonable que unes actuacions industrials acabin derivant en moviments sísmics", va destacar Homs. El ministre Soria

va defensar encara ahir que no hi ha "constància científica" que l'activitat del magatzem de gas hagi provocat uns 250 sismes en un mes, extrem que ja dona per fet fins i tot l'empresa.

El Ministeri d'Indústria confia que es coneguin les causes de l'increment de l'activitat sísmica quan finalitzi l'estudi dirigit pels tècnics de l'Institut Nacional Geogràfic, però no va voler fer cap més valoració. Els especialistes estan sorpresos perquè els sismes de més magnitud han arribat dues setmanes després de l'última injecció de gas al subsòl marí. "No és un fet sense precedents però no és habitual", admet la investigadora Estefanía Blanch, responsable de la secció sísmica de l'Observatori de l'Ebre.

pacència d'uns veïns que han patit més d'un centenar de moviments sísmics en les últimes setmanes. El telèfon d'emergències 112 i les policies locals de la zona van rebre moltes trucades de persones espantades pels sismes, cada vegada més forts.

Paral·lelament, els partits polítics de l'oposició van criticar durament la instal·lació i la Generalitat valenciana, a qui es culpa de reaccionar tard. El diputat de Compromís per Castelló Josep Maria Pañella va criticar la "lentitud" i la falta de "contundència" en la reacció de l'Executiu valencià en aquest afer, i no va dubtar a relacionar els sismes amb la instal·lació de gas.

També el secretari general

dels socialistes valencians, Ximo Puig, va exigir que el ministre d'Indústria oferís "immediatament" explicacions sobre el que estava passant al golf de València. El diputat al Congrés i membre de la comissió d'Indústria va venir a dir que el ministre Soria és el responsable de transmetre a la població un missatge de tranquil·litat en un moment en què existeix l'evidència de terratrèmols i el que això suposa en l'estat d'ànim de la gent.

Els partits de l'oposició van demanar també que el ministeri mantingui una comunicació fluida amb els ajuntaments "perquè aquests, al seu torn, puguin traslladar la informació que tenen als ciutadans".

MOBILITZACIÓ

La Generalitat valenciana activa el pla de risc sísmic

CRÍTQUES

L'oposició critica la tardança a reaccionar davant els terratrèmols

Projecte al Bages

■ Un dels projectes d'emmagatzemament subterrani en marxa a Espanya és el que impulsa Gas Natural Fenosa en terrenys de Balsareny, a la comarca del Bages, que es troba en la fase inicial de tramitació amb l'objectiu que pugui entrar en servei, per fases, a partir del 2017. Les seves característiques són diferents de les de Castor. En comptes d'aprofitar un antic jaciment de petroli utilitzarà cavitats salines. La geolo-

gia de la plataforma davant les costes d'Alcanar i Vinaròs és més complexa, les seves roques són més fràgils i hi ha abundants coves. El projecte català es localitza en capes de sal, un material de naturalesa plàstica. La major profunditat del projecte Castor fa, a més, que les pressions d'injecció siguin més elevades. Hi ha 90 dipòsits en cavitats salines al món i no hi ha notícia de problemes sísmics en cap.